

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Horneberg FUS barnehage AS
Hornebergvegen

N-7038 TRONDHEIM

Vår saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.	Dato
Bente Høier	16/10083/614 A10 &58 oppgis ved alle henv.		14.04.2016

Horneberg FUS barnehage - tilsyn 12.04.16 jf forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.- varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte den 12.04.2016 tilsyn ved Horneberg FUS barnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Horneberg FUS barnehage har etablert et internkontrollsystem for å ivareta forskriftens bestemmelser, men tilsynet viste at det ikke var samsvar mellom beskrevne rutiner og barnehagens praksis. Tilsynet viste at avvik i stor grad fanges opp og rettes.

Det ble ved tilsynet avdekket 4 avvik.

- Avvik 1: Horneberg FUS barnehage har ikke et internkontrollsystem som tilfredsstillende kravene til dokumentasjon.**
- Avvik 2: Barnehagen har ikke tilfredsstillende rutine for vask av leker.**
- Avvik 3: Sikkerheten på barns innelekeområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.**
- Avvik 4: Grupperom mangler tilfredsstillende ventilasjon.**

Vi vurderer at de påpekte avvikene ved barnehagen ikke er i samsvar med regelverket.

Frist for retting av avvik

Vi ber om skriftlig bekreftelse **innen 15.06.2016** på at avvikene er rettet.

2. Beskrivelse av Horneberg FUS barnehage

Horneberg FUS barnehage er en privat barnehage som eies og drives av Horneberg FUS barnehage AS. Lokalene eies av Trygge barnehager AS. Barnehagen hadde ved tilsynet 32 småbarn og 54 storbarn.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet:

- Årshjul for HMS i Norneberg FUS barnehage
- Rutine for avvikshåndtering

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

- Oversikt over meldte avvik i 2015 til og med mars 2016
- Rutineperm for HMS og perm med utfylte avviksskjema ble fremvist ved tilsynsbesøket.

Deltakere ved tilsynet

Lillian Vatn Kristiansen, daglig leder Horneberg FUS barnehage,
Tine Fonn, verneombud, Horneberg FUS barnehage
Rune Berg, rådgiver Miljøenheten,
Bente Høier, sjefingeniør, Miljøenheten

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedfokus på internkontroll og avvikshåndtering (jf § 4). I tillegg ble det gjennomført en generell befaring av lokalene og utelekeområdet.

3.1. Internkontroll

Avvik 1: Horneberg FUS barnehage har ikke et internkontrollsystem som tilfredsstillende kravene til dokumentasjon.

Barnehagens ledelse må gå systematisk igjennom forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. og veilederen "Miljø og helse i barnehagen" for å sikre at alle tema i forskriften er tilstrekkelig ivaretatt og dokumentert. Det må utarbeides rutiner som beskriver barnehagens gjeldende praksis for å sikre at de enkelte bestemmelser ivaretas.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4 Ansvar, Internkontroll.

Observasjon:

Barnehagen har med utgangspunkt i mal fra HMS-system for FUS-barnehagene samlet rutiner i egen perm. Hver avdeling har sin perm, og ansatte kvitterer at de har lest igjennom permen to ganger årlig. Barnehagen har startet arbeidet med risikovurdering av egen drift, og dette skal gi grunnlag for nye eller endrede rutiner.

Alle utfylte avviksskjema arkiveres i egen perm, leder foretar jevnlig gjennomgang av avvik og rapporterer dette samt framdrift på avvikslukking til barnehagens styre. Skader på barn registreres på eget skademeldingsskjema som lagres på det enkelte barnet. I tillegg skrives avviksmelding som arkiveres i perm. Siste kontroll av lekeplassutstyr utført av Lekeplasskontrollen AS ble fremlagt. På skjema var det påført utkvittering av gjennomført avvikslukking.

Vurdering:

Ved gjennomgang av HMS-permen ble det påvist manglende samsvar mellom beskrevet rutine og barnehagens praksis. Enkelte rutineforslag fra FUS var lagt inn i permen uten at sentrale opplysninger for barnehagen var fylt inn. På flere tema manglet en beskrivelse av rutinen, for eksempel var det lagt inn sjekkliste som skulle brukes, men det var ingen arbeidsbeskrivelse for de oppgavene som skulle utføres. Sjekklistene som det henviste til i internkontrollpermen var også noe forskjellig fra de som ble benyttet i praksis.

Avviksrutinen fremlagt ved tilsynet var ikke beskrivende for hvordan avvik fanges opp og behandles ved barnehagen. Befaringen avdekket at et avvik meldt og rettet på inn klima i løpet av siste måneder ikke vises på oversikten over meldte avvik oversendt Miljøenheten før tilsynet. Dette viser at den fremlagte permen med avvik ikke gir et fullstendig bilde av avvikslukkingen ved barnehagen.

Vår vurdering er at avvik fanges opp og rettes, men at rutine mangler for dette arbeidet.

Befaringen påviste flere mangler på sikkerhet innendørs som burde vært fanget opp av barnehagens jevnlig vernerunder på sikkerhet inne (se nedenfor).

Barnehagen har plikt til å føre internkontroll med barnehagemiljøet etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. (jf. forskriftens § 4) på lik linje med arbeidsmiljøloven, brannvernlovgivningen og annen HMS-lovgivning. Det systematiske arbeidet med barnehagemiljøet bør ses i sammenheng med annen internkontroll. Barnehagen må gå systematisk igjennom forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler og veilederen "Miljø og helse i barnehagen" for å sikre at alle tema i forskriften er tilstrekkelig ivaretatt ved enheten. Barnehagen skal kunne vise til hvordan den ivaretar de ulike bestemmelsene. Vi viser i denne forbindelse til faktaarket Internkontroll i skoler og barnehager som oppsummerer hva som skal dokumenteres i denne sammenheng.

Vår vurdering er at barnehagen bare delvis har etablert internkontroll for å ivareta forskriftens bestemmelser. Det kunne ikke ved tilsynet fremlegges dokumentasjon som viste at alle tema er behandlet. Følgende endringer/suppleringer er nødvendige:

- Veileder til forskriften må gjennomgås og punktene for god praksis må utkvitteres.
- Det må beskrives hvordan jevnlig kontroll av barnas helse, miljø og sikkerhet skal kontrolleres. Rutinen må vise deltakere, når runder skal gjennomføres, hvilke sjekklister som skal brukes, hvordan påpekte mangler skal følges opp og utkvitteres.
- Sjekkliste for vernerunder må suppleres med spørsmål om luftkvalitet, lyd og lys.
- Avviksrutine må beskrive dagens praksis, og suppleres med punkter for oppfølging av avvik som fanges opp ved lekeplasskontroll og vernerunder.
- Det må utarbeides vedlikeholdsplan for bygningen.

3.2 Smittevern – lekevask

Avvik 2: Barnehagen har ikke tilfredsstillende rutine for vask av leker.

Barnehagen må etablere rutiner som sikrer at leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen, vaskes minst hver 14. dag.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 17

Observasjoner

På barnehagens årshjul er det beskrevet vask av leker hver andre måned.

Vurdering

Barnehagens rutiner for lekevask er ikke i samsvar med anbefalingene med Folkehelseinstituttets "Faglige råd om barnehager og smittevern" og Trondheim kommunes faktaark "[Hygiene i barnehager og skoler](#)" (revidert mai 2014). Leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen bør vaskes ukentlig, og skal vaskes minst hver 14. dag. I tillegg vil det i smittesituasjoner også være et behov for intensivt renhold av utsatte leker.

Miljøenheten presiserer at kravet om lekevask minst hver 14. dag gjelder de lekene som de minste barna ofte putter i munnen. Andre leker kan vaskes sjeldnere. Det må derfor foretas en risikovurdering for å avdekke hvilke leker dette gjelder, og etableres tilfredsstillende rutiner for vask av disse hver 14.dag.

3.3. Sikkerhet for barn på innelekeområdet

Avvik 3: Sikkerheten på barns innelekeområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Alle tappesteder tilgjengelig for barn skal være skåldesikret, skarpe kniver etc skal oppbevares utilgjengelig for barn, elektriske apparater skal ikke være tilkoblet strøm slik at de kan utgjøre en risiko for brann eller skålding, komfyrvern må monteres og høye reoler må festes til vegg.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjoner:

Befaringen av inneområdet avdekket flere forhold som kan medføre risiko for ulykker;

- Høye reoler var ikke sikret til vegg.
- Manglende skåldesikring av tappesteder tilgjengelige for barn på kjøkken og på stellebenk.
- Defekt barnesikring på skuffer med skarpe kniver.
- Komfyrer mangler komfyrvern.
- Kjøkkenapparater på kjøkkenbenk stod tilkoblet strøm og kan utgjøre en risiko for skålding og brann.

Vurdering

Barnehager skal utformes og drives på en slik måte at skader og ulykker forebygges, og at uønskede hendelser får så begrensede skadelige konsekvenser som mulig. Manglende sikring av vannkraner og for dårlig sikring av kjøkkenapparater og komfyr kan medføre brannskader/skåldingsskader på barn. Skarpe kniver skal være utilgjengelig for barn, og høye reoler må sikres slik at de ikke kan velte over barn og forårsake skade. Det må derfor gjennomføres en sikkerhetsgjennomgang og avdekkede avvik må rettes.

Det er bekymringsverdig at gjennomførte kontroller/vernerunder av sikkerheten innendørs ikke har avdekt disse manglene. Dette viser at barnehagens etablerte rutiner for å ivareta sikkerheten jevnlig ikke er gode nok.

Mangler ved sikkerheten innendørs var også et avvik ved miljøenhetens driftsgodkjenning av barnehagen datert 09.04.2010. Det ble da satt avvik på manglende skåldesikring på stellebenker og kjøkken samt tilfredsstillende oppbevaring av kniver. Barnehagens ledelse meldte tilbake 30.06.2010 at avviket ble rettet. Det er bekymringsverdig at samme avvik igjen påpekes ved tilsyn av barnehagen i 2016.

3.4. Inneklima

Avvik 4: Grupperom mangler tilfredsstillende ventilasjon.

Det må etableres tilfredsstillende avtrekk fra grupperom.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 19 Inneklima/luftkvalitet.

Observasjon

Ved befaringen ble det påpekt for dårlig ventilasjon av grupperom med inngang fra kjøkken/fellesrom i andre etasje. Rommet er utstyrt med tilluftsventil, men mangler avtrekk for at luftskiftet skal bli tilfredsstillende. Det er et tilsvarende rom i første etasje, og det ble ved befaringen

opplyst at disse rommene er lite i bruk.

Vurdering

Disse rommene er medregnet i godkjent leke- og oppholdsareal (LOA) for barnehagen, og skal derfor ha tilfredsstillende ventilasjon. Dette innebærer både tilluft og avtrekk fra rommene. Dårlig luftskifte kan gi dårlig inneklime og føre til tretthet, konsentrasjonsvansker, hodepine, hudplager og irritasjon i øyne, nese og hals. Allergi og overfølsomhet kan forverres ved dårlig innemiljø.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, ”Miljø og helse i barnehagen”, Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Forhåndsvarsel om pålegg

Dersom vi ikke har mottatt bekreftelsen innen fristen, kan miljøsjefen gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes. Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt. (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Dersom dere har kommentarer til innholdet i rapporten, ber vi om melding om dette innen tre uker.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Bente Høier
sjefsingeniør

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:

Postmottak Oppvekstkontoret